

Ballerup Kommunes Demensstrategi 2021

Ballerup Kommunes Demensstrategi 2021 er en handlingsorienteret demensstrategi, som erstatter den tidligere strategi kaldet *Demensfundamentet*.

Ballerup Kommunes Demensstrategi 2021 bygger videre på Ballerup Kommunes Vision 2029 og taler direkte ind i Ballerup Kommunes Værdighedspolitik for ældre, Pårørendepolitik og Sundhedspolitik. Dette ud fra visionen om, at Ballerup Kommunes Demensstrategi 2021 møder borgeren i øjenhøjde - uanset om man har en demenssygdom eller anden sygdom med kognitive udfordringer, eller om man er pårørende til en ¹.

Visionen med Ballerup Kommunes Demensstrategi 2021 er, at borgere med demens og deres pårørende oplever sammenhæng og fleksibilitet på tværs af Ballerup Kommunes demensindsats, og at tilbuddene i demensindsatsen tager udgangspunkt i både borgeren og den pårørendes behov, så de får den rette støtte til at opretholde et værdigt og meningsfulgt liv, som giver glæde og indhold i hverdagen.

Ballerup Kommunes demensstrategi 2021 skal understøtte, at borgere med demens og deres pårørende:

- oplever sig mødt af fagligt kvalificerede medarbejdere, som understøtter trivsel og trygheden igennem hele forløbet,
- oplever tydelighed og sammenhæng i hele demensindsatsen, så de altid ved, hvor de skal henvende sig, og hvad der kommer til at ske.
- oplever et borgercentreret samarbejde med fokus på selvbestemmelse, og hvor pårørende inddrages som en vigtig ressource,
- oplever at behovet for demensvenlige tilbud imødekommes i samarbejde med det civile samfund, herunder bl.a. lokale foreninger, klubber, butikker m.fl.

Organiseringen på demensområdet

Demensområdet i Ballerup Kommune er samlet under én fælles ledelse i Ballerup Kommunes Center for Voksne og Sundhed, afdeling for Omsorg og Bolig.

Det samlede demensområde udgøres af; Aflastningspladserne, daghjem og Dag- og aktivitetstilbuddene på plejecenter Sønderhaven, Demensaflastningspladserne i Lindehaven, samt udvalgte tilbud målrettet borgere med demens og deres pårørende, i Center for Voksne og Sundheds kommunale del i Aktiv Center Ballerup. Derudover er der under den fælles ledelse oprettet et Demensteam, som udgøres af Ballerup Kommunes demenskoordinator, demenspraktikere og demenssygeplejerske.

Demensteamet har til formål at understøtte borgere med demens og deres pårørende igennem hele demensforløbet. Dette både gennem forløbskoordinering og understøttelse direkte hos borgeren og de pårørende, samt gennem faglig understøttelse af personalet i Ballerup Kommune (se uddybelse i bilag 1: *Vejledning vedrørende henvendelse til demensteamet*).

Handleplan for udvikling af demensområdet

For at imødekomme visionen er Ballerup Kommunes Demensstrategi en handlingsorienteret demensstrategi, hvor udviklingen af demensområdet beskrives i nedenstående handleplan.

Handleplanen er et procesredskab, som løbende udvikles i takt med udviklingen af demensområdet lokalt i Ballerup Kommune, og i takt med den viden og erfaringer, der løbende tilkommer demensområdet både nationalt og internationalt.

¹ Tilbud og indsatser til borgere med kognitive udfordringer som følge af andre sygdomme end demens, samt personalets kompetencer i mødet med disse borgere og deres pårørende, vil indgå i Demensstrategiens handleplan, men beskrives ikke direkte i Demensstrategien.

I nedenstående tabel ses handleplanen med 6 fokusområder, som tager afsæt i visionen for Ballerup Kommunes demensstrategi 2021.05.04. Under hvert fokusområde er beskrevet en række indsatser med beskrevet formål, mål og status for indsatsen.

Status på indsatsen er farvekodet med følgende:

Rød = Afventer Gul = under planlægning Grøn = i drift

Kompetenceudvikling			
Nr.	Beskrivelse af indsats:	Formålet med indsatsen:	Status på indsatsen:
1	Tildeling af ekstra ressourcer til ”en til en” kontakt til borgere i plejebolig med særlige behov, ved intern visitation.	At skabe faglig refleksion og øget kvalitet i mødet med borgere med adfærdsudfordringer, samt sikre borgerens inklusion i afdelingen.	Kører i drift.
2	Implementering af demensrejseholdets faglige redskaber i C-VS enheder med borgerkontakt.	At skabe tryghed og genkendelighed hos borgere med en demenssygdom og deres pårørende, uanset hvor i demensindsatsen de er.	Under implementering på kommunens plejecentre og i Enhed for Aktivitet og Aflastning. Planlægges undervisning i Enhed for Træning og Aktivitet, hos kommunens botilbud, den kommunale Tandpleje, samt Afgørelser og Hjælpemidler. Nyt demensrejseholdsforløb starter i hjemmeplejen september 2021 i samarbejde med Sundhedsstyrelse.
3	Implementering af ABC Demens e-learning kursus i C-VS enheder med borgerkontakt.	At understøtte personalet i mødet med borgere med demenssygdom og deres pårørende, samt bidrage til tidlig opsporing af demens.	Kører i drift på Kommunens plejecentre, i Hjemmeplejen, i Enhed for Træning og Aktivitet, samt Enhed for Aktivitet og Aflastning. Det planlægges i fht. Kommunens botilbud, samt Afgørelser og Hjælpemidler.

4	Tidlig opsporing af demens i alle Kommunens enheder med borgerkontakt.	At understøtte personalet på tværs af Kommunen i at identificere tegn på demens tidligt i sygdomsforløbet, og derigennem støtte borgere med demens og deres pårørende til at bevare en selvstændig hverdag i længere tid, gennem tidlig igangsættelse af sygdomsbehandling.	Under planlægning i samarbejde med demensteamet og med materiale fra Alzheimer foreningen. I første omgang implementeres det i C-VS, hvor undervisningen er igangsat i Enhed for Aktivitet og Aflastning, herunder busselskabet Bedre Bus Service, som transporterer borgerne til aktiviteterne.
5	Styrke medarbejdere og leders kompetencer i forhold til det gode og værdige borger- og pårørendesamarbejde.	At medarbejdere og ledere møder borgere og pårørende med et værdisæt, som tager afsæt i menneskerne bag sygdommen og ikke lader sygdommen og dens udfordringer være fokus for mødet.	Er i gangsat i forbindelse med drøftelser af forråelselementet på tværs af C-VS enheder. Samt undervisning konkret i pårørendesamarbejdet i enheder med undervisning i demensrejsesholdets metoder (plejecentrene).
6	Opkvalificering af medarbejdere i kommunikation med borgere med kognitive udfordringer, herunder både borgere med demens, men også borgere med parkinson, sclerose eller andre sygdomme, som kan give kognitive udfordringer.	At medarbejdere og ledere kan understøtte borgere med kommunikative udfordringer i sociale sammenhænge, og derved understøtte det værdige liv.	
Tværgående og tværfagligt samarbejde			
Nr.	Beskrivelse af indsats:	Formålet med indsatsen:	Status på indsatsen:
7	Samarbejds møder i demensteamet.	At skabe sammenhæng på tværs af demensindsatsen i fht. tværgående vidensdeling mellem alle ressourcer på demensområdet, samt sikre understøttelse af den fortsatte udvikling af demensområdet.	Kører i drift
8	Synlighed i opgavefordelingen på demensområdet.	At sikre sammenhæng i demensindsatsen, ved at sikre synlighed og gennemsigtighed i forhold til hvem, der gør hvad og hvornår på demensområdet.	Oprettelse af subsite over demensområdet er under udvikling i samarbejde med IT-konsulent.
9	Sikre rettidig behovsvurdering og visitation af borgere med demenssygdom og deres pårørende til tilbud i demensindsatsen.	At understøtte borgere med demens og deres pårørende ved at imødekomme deres behov for visiterede tilbud/aflastning, samt sikre mindre ventetid til tilbuddene og en mere direkte adgang til dem.	Procedure for visitation er under udarbejdelse i samarbejde med Afgørelser og Hjælpemidler.

10	Invitere borger-kontaktpersonerne ind til myndighedsmøderne.	At kvalificere ansøgningerne til forhåndsgodkender og indberetninger i fht. brug af magtanvendelse. Dette med særlig fokus på forebyggelse af situationer med magtanvendelse.	Netop startet op og underbygges med en skriftlig procedure.
11	Skabe større tryghed for demensramte og pårørende i overgangen til plejebolig.	At skabe tryghed hos demensramte og pårørende, når borgeren går fra hjemmeplejen/eget hjem og skal flytte i plejebolig.	Under planlægning i samarbejde med demensteamet. Herunder en emnedrøftelse med borgerne på Cafearrangementer om demens. Udvikling af retningsgivende vejledning om indflytningsprocedure, samt systematisk anvendelse af billedokumentation af borgers tidligere hjem mhp. at skabe genkendelighed i indretningen af plejebolig.
12	Sikre kommunikation om demensindsatsen hos Almen Praksis i Ballerup via Lægekontaktudvalget	At understøtte det tværsektorielle samarbejde på demensområdet i fht. tidlig opsporing dvs. inden egen læge henviser til en demensudredning, men også efter diagnosen er stillet og kommunen løbende har kontakt til egen læge.	Der er planlagt oplæg på et møde i lægekontaktudvalget.
13	Større fokus på fleksibilitet og tværgående samarbejde i mellem Aktiv Center Ballerups Kommunale Pensionistklub og Sønderhavens aktivitets- og aflastningstilbud, som tilsammen udgør enheden Aktivitet og Aflastning.	At sikre en tilbudspalette til demensramte og pårørende, som understøtter dem under hele sygdomsforløbet, mens de bor i eget hjem.	Er i gangsat gennem arbejde på tværs af Sønderhavens aktivitets- og aflastningstilbud og Aktiv Center Ballerups Kommunale Pensionistklub. Covid-19 situationen, hvor Aktiv Center Ballerups tilbud er lukket, har understøttet det, da aktivitetsmedarbejderne er samlet på Sønderhaven.
Pårørende samarbejde og understøttelse			
Nr.	Beskrivelse af indsats:	Formålet med indsatsen:	Status på indsatsen:
14	Understøtte pårørende i pårørenderollen igennem hele demensforløbet.	At sikre understøttelsen af pårørende under hele sygdomsforløbet, så de kan bidrage som den vigtige samarbejdspartner og ressource for den demensramte, som de er.	Organiseringen med demensteamet sikrer understøttelse af pårørende i eget hjem, når de er tilknyttet hjemmeplejen og når de er tilknyttet et plejecenter.

			Pårørende samarbejdet bliver et fokus område i planen for opkvalificering af medarbejdere.
15	Implementere kursusforløb for pårørende	At sikre understøttelse i rollen som pårørende, gennem tilbud om et kursusforløb for pårørende til hjemmeboende borgere med demens/pårørende til ny diagnosticerede borgere med demens.	Tilbud om pårørendekursusforløb starter september 2021.
Tydighed i demensindsatsen			
Nr.	Beskrivelse af indsats:	Formålet med indsatsen:	Status på indsatsen:
16	Tydelige beskrivelser af tilbud i hele demensindsatsen.	At sikre tydelighed for både borgere med demens, pårørende, medarbejdere og borgere i civilsamfundet; hvor og til hvem de skal henvende sig, når der er behov for hjælp, støtte, rådgivning eller vejledning i forbindelse med demens.	Beskrivelser målrettet borgerne vil blive udgivet på det kommende subsite over demensområdet, som er under udvikling i samarbejde med IT-konsulent. Beskrivelser målrettet medarbejdere vil blive udgivet på Intra under C-VS, som en vejledning. Papirbrochurer over tilbud er under udvikling i samarbejde med Grafisk Værksted.
17	Sikre systematisk og kontinuerlig promovering af tilbud til demensramte og deres pårørende.	At understøtte demensramte og deres pårørende til at bevare en aktiv hverdag med mulighed for hjælp, støtte, vejledning og rådgivning, ved at sikre tydelighed og synlighed i fht. kommunens tilbud til demensramte og pårørende.	Demenssteamet vil sikre kontinuerlig og systematisk promovering af tilbuddene efter et årshjul.
Demensvenlighed			
Nr.	Beskrivelse af indsats:	Formålet med indsatsen:	Status på indsatsen:
18	Øge fokus på demensvenlig indretning på plejecentrene i Ballerup kommune.	At fokusere på at sikre endnu mere trygge og positive stimulerende rammer for beboere med demens på plejecentrene.	Demensvenlig indretning er altid et fokus på plejecentrene, men ønskes yderligere udviklet. Udviklingen er pauseret pga. fokus på ombygning i fht. brandsikring.

19	Udbygge og optimere samarbejdet med lokale foreninger og klubber om demensvenlige tilbud/arrangementer og demensvenlige kulturer.	At understøtte lokale foreninger og klubber, så demensramte borgere med lette symptomer kan benytte deres tilbud i længere tid.	Blev igangsat i Aktiv Center Ballerup under demensprojektet i 2019. Sidenhen igangsat et samarbejde med lokale frivillige fra Alzheimerforeningen mhp. at lave en lokal forening.
20	Optimere samarbejdet med det øvrige civilsamfund i Ballerup kommune om demensvenlighed, herunder bl.a. butikker, restauranter, kirker, busser m.m.	At understøtte civilsamfundet i Ballerup kommune, så hjemmeboende borgere med lettere demens føler sig mere trygge ved at færdes på egen hånd.	Afventer.
21	Øget fokus på demensvenlighed i Aktiv Center Ballerup.	At understøtte brugerne i Aktiv Center Ballerup til at skabe en kultur, hvor borgere med lettere demens føler sig trygge ved at deltage i tilbud og aktiviteter.	Er igangsat i forbindelse med demensprojektet i 2019.
Udvikling og implementering af tilbud til demensramte			
Nr.	Beskrivelse af indsats:	Formålet med indsatsen:	Status på indsatsen:
22	Implementering af Erindringsdans og erindringsgruppe for demensramte.	At skabe meningsfuld og understøttende aktiviteter for borgere med demens.	Kører i drift.
23	Sikre implementering af ADEX-inspireret træning til demensramte i Sundhedshuset.	At understøtte hjemmeboende fysisk velfungerende demensramte borgere i at forsinke udviklingen af demensrelaterede symptomer gennem fysisk hård træning.	Kører som en del af eksisterende hold i Træning og Aktivitet.
24	Sikre implementering af Kognitiv stimulationsterapi for demensramte i Aktiv Center Ballerup og i Sønderhavens aktivitetstilbud.	At understøtte hjemmeboende demensramte borgere i at forsinke udviklingen af demensrelaterede symptomer gennem målrettet samtaleterapi.	Medarbejdere er uddannet og første hold har kørt under demensprojektet 2019. Kører i eksisterende aktivitetstilbud i Sønderhavn. Afventer genåbning af Aktiv Center Ballerup.

Bilag 1: Vejledning vedrørende henvendelse til demensteamet

Ansvarsområde:

Demensteamets kerneopgave er et følge borgere med en **diagnosticeret demenssygdom** og deres pårørende i henhold til forløbsprogrammet for demens. Denne gruppe tilbydes løbende rådgivning, psykosocial støtte og hjælp til koordinering af indsatser.

Demensteamet har **ingen myndighedsfunktion**, og kan udelukkende tilbyde vejledning og støtte i forhold til borgers sygdom og sygdomsforløb i hverdagen med demens samt kommunens tilbud.

Organisering:

Demensteamet har placering i Aktiv Center Ballerup og hører til Bolig og Omsorg. Der refereres til Anette Wintlev-Jensen, som er Leder af den tværgående demensindsats i Ballerup kommune.

Demensteamet varetager de højt specialiseret opgaver på demensområdet og varetager forløbskoordinationen for de personer med demens som **ikke har en forløbskoordinator** og/eller **er vurderet til at have lav ressourceprofil (høj sygdomskompleksitet, svære krisereaktioner, dårligt socialt netværk mm)**.

Demensteamet består af en demenskoordinator, en demenssygeplejerske og to demenspraktikere.

De borgere som ikke har nogen tilknytning til Hjemmeplejen følges af demenskoordinator.

Borgere som er knyttet til Hjemmeplejen, bliver fulgt af demenssygeplejersken.

Borgere der bor i en af kommunens Pleje- og Ældreboliger, har ophold på Kortidspladser eller er i Aktivitets- og Aflastningstilbud, følges af demenspraktikerne.

Hvem kan tilbydes forløb hos demensteamet?

- Borgere med demens som er udredt på Hukommelsesklinikken. Demensteamet modtager henvendelser fra Hukommelsesklinikkerne med information om ny-diagnosticerede borgere. Her vil der tages kontakt til pågældende borger.
- Borgere der ikke har ønsket demensudredning, men har tydelige demenssymptomer, kan følges af demensteamet ved henvisning fra egen læge.
- Borgere med demens i Pleje- og Ældreboliger, Kortidspladser og Aktivitets- og Aflastningstilbud. Demensteamet modtager primært henvisninger fra demensressourcepersonerne.

Hvornår kan man henvende sig til demensteamet?

Ønske om kognitiv vurdering/udredning

- Demensteamet udfører som udgangspunkt **ikke** kognitive vurderinger af borgere, der ikke har en demensdiagnose. Er der brug for vurdering af borgere med kognitive symptomer, skal der henvises til egen læge. Det er kun egen læge, der kan henvise videre til demensudredning på Hukommelsesklinikken eller anden relevant udredning.
- Demensteamet udfører **ikke** kognitive vurderinger af borgere i kortidsboliger. Her skal der henvises til terapeuterne.
- Demensteamet laver kognitive vurderinger i forbindelse med opfølgninger hos borgere, der er i forløb hos demensteamet, når dette vurderes relevant.

Ønsker om vejledning

- Hvis man kommer i kontakt med borgere med demens eller deres pårørende, der ønsker vejledning om sygdom og sygdomsforløb eller andet relateret til det at leve med en demenssygdom, skal de henvises til at kontakte demensressourcepersonerne i den enhed man er tilknyttet, såfremt man ikke selv er i stand til at give vejledningen. Her vurderer demensressourcepersonen omfanget af opgaven, og om der er brug for kontakt til demensteamet. Er der ikke en demensressourceperson i enheden, eller kontakten til demensressourcepersonen ikke vurderes relevant, skal borgerne henvises til at kontakte demensteamet. For Hjemmeplejen gælder det, at man henvender sig til demensteamet, når problematikken har været drøftet med en sygeplejerske.
- Hvis en borger med demens ikke selv er i stand til at kontakte demensteamet på baggrund af eksempelvis ingen netværk, kan demensressourcepersonen eller samarbejdspartnere (eks. sygeplejerske) henvende sig på borgerens vegne, såfremt borger har givet samtykke til dette. Demensteamet kan ikke tage kontakt til borgere, der ikke har givet samtykke.

Når der skal søges værgemål

- Demensteamet kan søge værgemål for de borgere, der er i forløb hos demensteamet og hvor der er et behov. Demensteamet søger kun værgemål i det tilfælde, at der ikke er pårørende, der kan varetage ansøgningen og som ikke er tilknyttet Hjemmeplejen eller Pleje- og Ældreboligerne.
- I de sager hvor pårørende søger om værgemål, bistår demensteamet med vejledning til de pårørende.
- På Plejecentrene gælder det, at demensteamet ikke søger værgemålet for borgers vegne. Her er det Plejecenteret der søger værgemålet og kan vejlede undervejs.

Spørgsmål til magtanvendelse

- Der er demensressourcepersoner på alle Plejecentre (inklusive Ældreboligerne knyttet til Plejecentrene), Kortidspladser, Aktivitets- og Aflastningstilbud, Visitationen og i Træning & Aktivitet. Ved spørgsmål til magtanvendelse, indberetning mm. skal demensressourcepersonerne i første omgang kontaktes. Demensressourcepersonerne kan tage kontakt til demensteamet, hvis de har behov for sparring. For Hjemmeplejen gælder det, at det er teamlederen der kan tage kontakten til demensteamet

Ønsker om sparring, beboerkonferencer, sambesøg og sidemandsoplæring

- Demensteamet tilbyder sparring til samarbejdspartnere, når der ikke er demensressourcepersoner i de enkelte enheder. Man kan få telefonisk sparring ved at kontakte demensteamet. Ønsker man at mødes med demensteamet, kan der indkaldes til sparringsmøde i Outlook-kalenderen.
- Demensteamet tilbyder Beboerkonferencer og borgerobservationer ved særlige vanskelige borgersager på Plejecentrene. Se endvidere ”Visitation af plejepakke 6” på Intra. Hvis borger er tilknyttet Hjemmeplejen, tilbyder demensteamet borgerkonferencer.
- Demensteamet kan såfremt borger får Hjemmepleje eller er i Plejebolig, komme med ud på et sambesøg med relevante samarbejdspartnere, for at få afklaret behovet for en evt. social pædagogisk handleplan, døgnrytmeplan eller døgnrytmeregistrering.
- Demensteamet kan når borger er i Plejebolig, bistå med sidemandsoplæring og kompetenceudvikling i plejesituationer, hvor borger eksempelvis får hjælp til bad.

Demensteamets tilbud til borgere

Forløbskoordination

Der tilbydes forløbskoordination herunder hjemmebesøg, personligt fremmøde og telefoniske opfølgninger til borgere, der er udredt for en demenssygdom. Her er fokus på rådgivning og hjælp til koordinering af indsatser. Der er ligeledes fokus på inddragelse og vejledning af de pårørende.

Cafearrangementer om demens

Demensteamet afholder i samarbejde med Ældre Sagen og Alzheimer Foreningen cafearrangementer om demens den første torsdag i måneden fra kl. 15.30-17.30. Arrangementet er åbent for alle borgere som har demens inde på livet, eller ønsker at få mere information om demens. Her tilbyder demensteamet viden og rådgivning til alle fremmødte borgere.

Pårørendekursus

Demensteamet tilbyder pårørendekursus til borgere, som bor sammen med en demensramt ægtefælle. Her får man mulighed for at lære at håndtere sygdommen bedre i hverdagen og fastholde sit netværk efter et afsluttet forløb. Gruppen mødes en gang om måneden, og der er i alt otte mødegange. Demensteamet starter nye grupper op hver september. Ved tilmelding kontaktes demensteamet. Se nedenstående kontaktinformationer. Tilmeldingsfrist: 1. august.

Kurser på Herlev Hukommelsesklínik

Demensteamet tilbyder kurser i samarbejde med Herlev Hukommelsesklínik til personer med en nydiagnosticeret demenslidelse og deres pårørende. Kurserne afholdes som udgangspunkt to gange årligt og består af 3 kursusgange. Tilmelding til dette sker hos Hukommelsesklínikken, og borgere kan rette henvendelse til Hukommelsesklínikken ved spørgsmål til kurset.

For mere information om demensteamets tilbud: <https://ballerup.dk/borger/sundhed-pleje/lev-godt-med-kronisk-sygdom/demens>

Kontaktinformationer

Demensressourcepersoner og samarbejdspartnere:

Alle borgerrelaterede henvendelser sendes som opgave i Nexus, hvor de vil blive vurderet og behandlet.

Opgaver sendes enten til ”Demenskoordinator”, ”Demenssygeplejerske” eller ”Demenspraktiker” alt efter hvem borger er tilknyttet.

Derudover kan demensteamet kontaktes på nedstående:

Negar Jensen, Demenskoordinator:

Telefon: 44773201

Mail: nej@balk.dk

Jane Eksten, Demenssygeplejerske:

Telefon: 21524174

Mail: jhek@balk.dk

Birgitte Åberg, Demenspraktiker:

Telefon: 21526710

Mail: bber@balk.dk

Ved forbedringsforslag mm. kan der tages kontakt til lederen af demensteamet, Anette Wintlev-Jensen på mail: win@balk.dk

Borgere med demens og deres pårørende:

Telefon: Se ovenstående

Mail: Borgere der ønsker at henvende sig på mail til demensteamet skal skrive til:

demens@balk.dk

Hvis demensteamet ikke kan svare telefonen, skal der lægges en besked på telefonsvaren, og der vil blive ringet tilbage hurtigst muligt.